

XXVI TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Am6 ,1a. 4-7)

Lugemine prohvet Aamose raamatust:

Häda muretule Siionis ja enesekindlale Samaaria mäel, kes te magate elevandiluust voodites ja laisklete pehmel asemel, sööte talleid karjast ja vasikaid nuumlaudast, kes te helistate harfi ja üritate laule luua nagu Taavet. Te joote veini suurtest karikatest ja lasete end salvida parima õliga, aga Joosepi allakäik ei tee teile haiget. Seepärast ootab teid vangipõlv ja teid viiakse sinna kõigepealt, ning teie pidutsemine ja laisklemine saavad otsa.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps146 ,6-7. 8-9b. 9c-10)

R: Kiida, minu hing, Issandat.

Issand on see, kes mõistab õiglast kohut neile, kellele tehakse liiga, kes annab näljasele leiba ja päästab lahti kinniseotud.

Kes avab pimedate silmad
ja tõstab sirgeks need, kes on küüru vajunud.

R:

Issand on see, kes kaitseb pagulasi, aitab vaeseid, leidlapsi ja lesknaisi.

Issand armastab õigeid, kuid õela ta juhib eksiteele.

Issand on kuningas igavesti
Sinu Jumal, Siion, valitseb põlvest põlve.

R:

(Teine lugemine 1Ti6 ,11-16)

Lugemine püha apostel Pauluse kirjast Timoteosele:

Sina, Timoteos, Jumala inimene, taotle õiglust ja jumalakartust, usku ja armastust, kannatlikkust ja tasadust. Võitle tublit usuvõitlemist, haara kinni igavesest elust, mille jaoks sa oled kutsutud, siis kui sa andsid hea tunnistuse paljude tunnistajate eest. Ma panen sulle südamele Jumala ees, kes kõik elavaks teeb, ja Jeesuse Kristuse ees, kes Pontsius Pilaatusega rääkides andis hea tunnistuse: hoia oma kutsumust puhta ja laitmatuna kuni meie Issanda Jeesuse Kristuse ilmumiseni. See sünnib õigel ajal ja saab nähtavaks õndsaks ja ainsaks valitsejaks, kuningate kuninga ja isandate Issanda kaudu. Tema käes ainuüksi on surematus, kes Ta elab ligipääsmatus valguses, keda ükski inimene ei ole pole näinud ega suudagi näha. Temale olgu au ja igavene võimus.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Lk 16,19-31)

Halleluuja. Kristus, kes oma rikkuses on meie pärast vaeseks saanud, tehku tema meid rikkaks oma vaesusega. Halleluuja.

(Evangeelium Lk16 ,19-31)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Jeesus ütles variseridele: "Oli kord üks rikas mees, kes rõivastus purpurisse ja peenlinasesse ning pidutses päevast päeva priiskavalt. Aga üks vaene mees, nimega Laatsarus, kelle ihu oli täis paiseid, istus maas tema värava ees. Hea meelega oleks Laatsarus kustutanud oma nälga sellega, mis rikka laualt kukkus. Kuid koeradki tulid ja lakkusid tema paiseid.

Siis sündis nii, et vaene suri ja inglid kandsid ta Aabrahami sülle. Aga rikas suri samuti ja maeti maha. Ning kui ta põrgus piina kannatas, vaatas ta üles ja nägi kaugelt Aabrahami ja Laatsarust tema süles.

Siis ta hüüdis ja ütles: "Isa Aabraham, halasta minu peale ja saada Laatsarus minu juurde, et ta kastaks oma sõrmeotsa vette ja jahutaks mu keelt, sest ma tunnen suurt piina selles leegis."

Aabraham aga ütles: "Laps, tuleta meelde, et sa oled oma hea põlve juba elus kätte saanud, aga Laatsarus seevastu halva. Nüüd on temal hea põli, aga sina tunned valu. Pealegi on meie ja teie vahel suur kuristik, nii et need, kes tahavad siit teie juurde minna, ei saa, ega tulda ka sealt meie juurde".

Aga tema ütles: "Ma palun sind, isa, saada Laatsarus minu isakotta, sest mul on viis venda, et tema hoiataks neid ja nemad ei peaks sattuma siia piinapaika". Kuid Aabraham kostis vastuseks: "Neil on Mooses ja prohvetid, nemad kuulaku neid!" Aga tema ütles: "Sugugi mitte, isa Aabraham, vaid kui keegi surnuist nende juurde läheks, küll nad siis parandaksid meelt." Seepeale Aabraham ütles: "Kui nad ei kuula Moosest ja prohveteid, siis ei veena neid ka see, kui keegi surnuist üles tõuseks".

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, nii mõnedki koeraomanikud on valmis vanduma, et koerad on inimlikumad kui inimesed. Koerad tulid vaese Laatsaruse juurde, kes rikka mehe ukse juures istus, ja lakkusid tema paiseid... Kahjuks ei ole teada, kuidas käitunuks koerad siis, kui nad oleksid pidanud oma toitu vaese ja jõuetu mehega jagama.

Jah, muidugi, selle tähendamissõna mõtte iseenesest on üpris selge seletamatagi: puudustkannatajaid tuleb aidata, ükski inimene ei tohi olla näljane samal ajal kui meil on toitu piisavalt. Siiski, näljasurm ei ähvarda enamasti mitte neid, kes kerjavad, vaid neid, kes häbenevad kerjata või ei suuda enam tänavale minnagi. Seesuguseid vaikesid kannatajaid ei kohta ukse ees ega tänavanurkadel, vaid nad tuleb ise üles otsida.

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, me võime endale ette kujutada, kuidas võinuksid Jeesuse sõnu mõista tema vahetud kuulajad. Kuid meie peaksime samuti endalt küsima, mida ütleb seesama tekst meile nende kogemuste valgusel, mida inimkond on vahepealsel ajal kogunud. Mida õpetlikku on Jeesuse tähendamissõnades XXI sajandi inimesele?

Arvestades asjaoluga, et Jeesus rääkis lihtsatele inimestele, võiks tänase evangeeliumi moraal olla

neile üsna lühike: kui rikkad tahavad õndsaks saada, siis peavad nad hoolitsema vaeste eest. Kahtlemata on see õige ka tänapäeval, kuid arenenud riikides on olud on suures osas muutunud ja vaesuse kriteeriumid ähmastunud. Vaesed pole siin tihti mitte need, kellel pole süüa, vaid kes ei saa endale lubada kallist mobiiltelefoni või puhkusereise, nii nagu nende koolikaaslased või üleaedsed. Sellest vaatenurgast seab tänane tähendamissõna meie ette mõnedki uued väljakutsed.

Nii oskab tänapäeva inimene tähele panna, et kui rikas mees olekski vaesele Laatsarusele almust andnud, poleks ta ise sellest muutunud vaeseks ja õnnetuks ega Laatsarus rikkaks ja õnnelikuks. Annetatud rahast ei oleks kerjusele inimväärseks eluks jätkunud, ja senimaani läbielatud viletsust poleks suutnud talle niikuinii keegi inimene korvata. Aabrahami argument - sa oled oma hea põlve juba elus kätte saanud, aga Laatsarus seevastu halva - jääks antud tingimustel ikkagi kehtima.

Samuti riivab seegi esmapilgul meie õiglustunnet, et ainult selle eest, et rikas ei andnud vaesele almust, määrati talle karistuseks igavesed põrgupiinad. Meie maailma üle kantuna võiks seda võrrelda sotsiaalmaksu tasumata jätmisega, mille eest oleks õiglane karistus süüdlaselt raha kohtuga sisse nõuda ja määrata maksudest kõrvalehoidmise eest ka trahv. Kuid kui kohtunik maksuvõlglasti surmanuhtlusega karistaks, oleks see liig mis liig. Kui kerjusele selle rikka laualt midagi ei pudenenud, siis oleks ta võibolla võinud otsida abi teistelt inimestelt, nii et saa rikast vaese surmas otseselt süüdistada.

Teisest küljest, mida võiks lugeda selle inimese teeneks, kes ainult kannatab? Jeesus rõhutab ju sageli, et Jumal hindab inimest tema moraalse käitumise järgi, nii nagu ka rikast meest antud juhul hinnati. Mille enamaga olid mõlemad mehed oma elus seni silma paistnud, see pole teada. Võibolla jääb paljudele kannatajatelegi siiski valik, kas nuriseda saatuse üle ja seada oma vaevad teistele vaatamiseks, või taluda eluraskusi väarikalt ja teha kõik endast sõltuv olukorra parandamiseks.

Tänapäeva arenenud riikides, kus on olemas sotsiaalhoolekandesüsteem, on üldse raske kujundada oma suhtumist tänaval kerjavatesse inimestesse. Nende hulgas on palju professionaalseid petiseid, organiseeritud kuritegevuse ohvreid, narkosõltlasi ja lõpuks kahtlemata ka lihtsalt vaimsete häiretega inimesi. Kuidas oskaks juhuslik mööduja tunda ära need, kes halastust ja abi tõesti vajavad ja väärivad? Tundub, et see on muutunud üle jõu käivaks ülesandeks, ning enamus inimesi on õppinud lihtsalt pead kõrvale pöörates ja ebamugavustunnet alla surudes kiirendatud sammul edasi minema.

Samuti ei ole lood lihtsad ka rikaste puhul. Kui keegi on rikas, ei tähenda see, et ta ei tee midagi peale pidutsemise, kuigi nii võib väljaspoolt paista. Rikka inimese raskus seisneb otsuste tegemise stressis: kuhu investeerida, kuidas panna oma firma kasumit teenima, kuidas vältida ebaausaid koostööpartnereid. Üksainuke "jah" või "ei", mis on vaid väike pingutus rikka inimese kõneaparaadile, vallandab rahavoo ning toob kaasa kas miljonitesse ulatuva kasumi... või miljonivõlad. Rikas inimene peab töötama peaga, muidu on ta varsti vaene ja võlgu - nagu tihti juhtubki. Ettevõtjal ja tippjuhil on omakasu kõrval on mängus ka vastutus paljude töövõtjate leivateenimisvõimaluse eest, ja niisuguste prioriteetide kõrval võib tõepoolest üht kerjust oma maja ukse ees mitte märgata.

Mida õpetab siis tänane evangeelium konkreetselt igaühele meie seast? Toon ühe kujundliku näite.

Kujutagem ette, armsad õed ja vennad: me seisame Jumala kohtu ees, ning meie head ja halvad teod pannakse suurele kaalule. Head teod paremale kaalukausile, halvad teod vasemale, ikka ühele ja teisele poole. Viimaks on nii halba kui head üsna võrdselt kogunenud, kui kohtunik paneb kaalule

meie viimase teo - abivajajale abist keeldumise - ja vasak kaalukauss vajub aeglaselt allapoole...
Kurjus on ületanud kriitilise massi ja võitnud ühe hoolimatuse pärast...

Sellepärast peaksimegi palvetama: Issand, ava meie silmad nägema inimest meie kõrval, vaest, abitut, õpeta meid pettureid ära tundma. Anna meile südameheldust täita Jumala käsku ja jagada tõelistele abivajajatele, et siis, kui meie kord on minna siit maailmast, võtaks tema meid vastu oma taevastesse eluasemetesse. Aamen.